

סיכום פרויקט תשס"ט
'אני לא מה שאתם חושבים'
שפ"ח מטה יהודה

הועבר לתלמידי כיתה ד' בביה"ס ממלכתי יסודי ולתלמידי כיתה ד' בביה"ס דתי יסודי .
ביצוע: פסיכולוגיות בשיתוף עם מחנכות הכיתה.

הפרוייקט הועבר בשני ביי"ס שונים – ממלכתי וממלכתי –דתי - לשתי כיתות ד', בכל כיתה כשלושים תלמידים, ביניהם תלמידים לקויי למידה המקבלים שיעורי הוראה מתקנת בביה"ס. בכל ביה"ס הועברו שישה מפגשים.

מטרת הפרוייקט : הפרוייקט לווה בקריאת ספרה של אורית רז, 'אני לא מה שאתם חושבים', העוסק בחוויותיו של ילד לקוי למידה. מטרת הפרוייקט הייתה להפגיש את הילדים עם נושא לקויות הלמידה, קבלת האחר והשונה והגברת המודעות העצמית לכוחות ולקשיים של כל אחד. האמצעים להשגת מטרות אלה היו באמצעות העלאת הנושאים באופן גלוי ומתן לגיטימציה לשונות ולבקשת וקבלת סיוע.
בפרוייקט שאפנו ליצור סביבה מקבלת ומכילה אשר תאפשר הרחבת קשת הביטוי העצמי, רגישות חברתית, יכולת הכלה ואמפתיה בקרב תלמידי הכיתה וכן תסייע לשפר את התמודדותם ותפקודם הרגשי חברתי של תלמידים בעלי לקויות למידה. הפעילות כללה שיחות פתוחות ומובנות במליאה הכיתתית, עבודה פרטנית וקבוצתית, יצירה ופסיכודרמה.

מהלך המפגשים :

מפגש 1 : במפגש זה ערכנו היכרות עם הכיתה, הצגנו את מטרת הפרוייקט ומסגרת הפגישות וערכנו עם הכיתה חוזה קבוצתי אשר סייע להגדיר את הסביבה והאקלים הדרושים על מנת שהכיתה תוכל לשוחח בפתוחות.
לאחר מכן, הצגנו בפני הכיתה את נושא הספר – התמודדותו של יוני, ילד בעל לקויות למידה וחוויותיו בכיתה ובמשפחה. הצגנו את הנושא העיקרי בפרקים הראשונים בספר : הפער בין מה שיוני חושב על עצמו לבין מה שאחרים חושבים עליו. הזמנו את ילדי הכיתה לכתוב לעצמם מה אחרים חושבים עליהם ומה אחרים לא יודעים עליהם. לאחר מכן במליאה, הזמנו את הילדים לשתף את הכיתה בפערים בין מה שחושבים עליהם לבין מה שלא ידוע עליהם ובקשיים שלהם, שלא תמיד האחרים יודעים עליהם.
מפגש 2 : חזרה על החוזה הקבוצתי. העלאת נושא המפגש : "הקוצים שלי" – הספר ממשיג את תגובותיו של יוני למצבים מתסכלים ולקשיים במילה 'קוצים'. דנו בנושא הקוצים וכל ילד עם עצמו חשב וכתב/צייר באילו קוצים הוא משתמש כשנתקל בקשיים, תסכול וכיוב'. לאחר מכן הילדים הציגו במליאה את היצירה שלהם.

מפגש 3: נושא המפגש היה התייחסות למשפט שהופיע בספר: "כשאני מנסה אני מצליח". ביקשנו מהילדים להתייחס למשפט זה – האם תמיד נכון, באילו מצבים נכון ומתי לא. העלינו את השאלה האם אמירות מסוג זה מקדמות ומניעות או מעכבות ומתסכלות. הילדים חולקו ל-4 קבוצות לעבודת יצירה. 2 קבוצות יצרו סיסמאות אשר מעודדות ו-2 קבוצות יצרו סיסמאות מתסכלות ומעכבות. כל קבוצה הציגה את העבודה בפני המליאה, ולאחר מכן ערכנו דיון בו כל ילד סיפר חוויה בנושא.

מפגש 4: עסק בנושא התמודדות - איך אנחנו מתמודדים עם קושי / רגש לא נעים / תסכול. בספר יוני משתמש בחבריו הדמיוניים על מנת להירגע ולהתמודד עם קשיים. דנו בכיתה בנושא החברים הדמיוניים של יוני – מיהם, כיצד עוזרים לו, מתי הם מופיעים, מתי הוא לא נזקק להם. לאחר מכן, כל ילד הציג בפני המליאה מה עוזר לו להתמודד ולהתגבר על קשיים.

מפגש 5: כהמשך למפגש הרביעי בנושא התמודדות, חזרנו על הדברים שילדים העלו במפגש הקודם וחילקנו את דרכי ההתמודדות לקטגוריות לפי גש"ר מאח"ד. לאחר מכן, חילקנו את הכיתה לקבוצות וכל קבוצה הכינה קולאז' עם תמונות המייצגות את הדרכים שעוזרות לכל אחד מחברי הקבוצה להתמודד. בסיום העבודה, כל קבוצה הציגה בפני הכיתה את הקולאז' שיצרה וקיימנו דיון בנושא.

מפגש 6: במפגש האחרון סקרנו ועיבדנו את מהלך הפרוייקט והסיפור באמצעות פסיכודרמה. כל כיתה חולקה לקבוצות והמחיזה סצנה משמעותית מהסיפור. במליאה, ביקשנו מהילדים לסכם את המפגשים ולחוות את דעתם על המפגשים.

לקחים ומסקנות: הפרוייקט הנוכחי קידם שיח פתוח ומשתף יותר בכיתות וסייע במתן לגיטימציה לקשיים של ילדים ולשיחה עליהם. כמו כן, מפידיק שקיבלנו מהמורות עולה כי הילדים עברו תהליך אמיתי ומשמעותי שהמשיך ובא לידי ביטוי גם לאחר המפגשים. הילדים הפנימו ועשו שימוש במושגים שהועלו במפגשים.

בברכה,

פסיכולוגיות מטה יהודה